

GÖZ PERDESİNDE BİR GÜLÜŞ

Kibar bilmemneçigillerden... Her şeyi bilmem neyle açıklar. Çünkü aralarına doğarken yedi yaz, altı kış girmiş ablası gibi her şeye bilerek görerek razı gelemes. O yüzden bilmemeyi tercih etmiştir. Zamanla da görmemeyi... Bu yüzden ablasının razı gelerek Rıza ile evlendiği gibi hanelenememiş, yani diğer adıyla evlenememiştir. Zaten istese de nüfus cüzdanı olmadığından bunu resmi olarak asla gerçekleştiremezdi. Çünkü vakti zamanında ailesi tarafından yeryüzünden silinmişti çok haklı gerekçelerle. Şeytanın zaptı altında doğmuş kişileri cehennemden önce cezalandırılma görevi kullara kuralları söyleyerek verilmiştir. Kurallara uyun, uymayanları uyarın tabelası zihinlere çizilmiştir. Uyarılara kanaat etmeyenlerin günahlarına bulaşmamak için onları yok saymak en kolay iştir. İşte Kehribar'ın ailesi de bunu yapmıştı.

Şeytan beş boynuzlu haliyle anasının karnından doğmuştur Kibar'ın sol kolunun ucunda. Şeytan onun sol elidir. Çevresinde dolanan büyüklere "gel gel" işaretini açılıp kapanarak o şeytan el yapmıştır. Anası tarafından dikilen bez bebeğin dikişlerini o el görünümündeki şeytan, diğer eline nazaran abanarak sökmüştür. Ağzına alacağı yalancı memeyi o el avuçlamıştır. Ancak bu ve benzeri alametler kimse tarafından fark edilmemiştir. Ta ki kaşık tutana kadar. Sol elde beliren şeytan, çocuğa tanınan ilk öz bakım becerisi kazanma şansı esnasında, yanında oturan babası tarafından fark edilmiştir. Babası ağzına götürdüğü kaşığı aralanmış ağzının sınır kapısından geçireceği anda lokmaya "geçemez" mührü basarak, elindeki çorba havuzunu şaşkınlıktan üzerine boşaltmış, refleksiyle minik Kibar'ın elini tokatlamıştır. Minik Kibar ilk kez şeytanına o vakit alt dudağını büzmüş, sonrada gönlünün suyunu gözbebeklerinden damıtmıştır. Büyüdükçe sol eli acı biberlenmiş, ona acıyı sevdirmiştir her anlamda. Kullanıldıkça sobaya değdirilen sol eli öğretmiştir ateşe neden cıs denildiğini, bebeklerle geliştirilen dilin seslerden türetildiğini. Caydırıcılığın yakma, dövme, sevmeme gibi yolları, akli erdikçe sol elini kullanmasına engel olabilmıştır. Ancak sağ elin, eksik ve çolak iş yaptığı halde neden sol elden daha kıymetli olduğunun nedeni gözle görülecek şekilde açıklanamamıştır Kibar'ın öğrenme haznesinde. Ama "şeytanın işi" denmesi kafi gelmiştir sağ ele tamah etmesine. Böylece Kibar yalnızken solak ve iş bitirici, kalabalıkken sağlam ve beceriksiz olmuştur. Yalnızken tam, kalabalıkken eksik. Ama şeytan onu hep aptallıktan ve sakarlıktan kurtarmıştır kötü olmasına rağmen. Bu yüzden şeytanı yine de sevmiştir ahaliden gizli. Herkese kötülük yaparken ona iyilik yapardı şeytan. Onu becerikli kılardı.

Babası yedi yaşına yaklaştıkça ona daha sık soruyordu sol elini hiç kullanıp kullanmadığını. Çünkü okula gitme çağı geliyordu. Eğer kalemi sol elle tutarsa günahı meşrulaşacaktı. Bu aile sırrı bendini aşacak, onun bunun ağzındaki söylenti nehirlerini de bünyesine katıp sel olacaktı. Bu yüzden kendisine nüfus kağıdı çıkarılmamıştı. Çünkü devlet günahtan anlamazdı. Yedi yaşındaki çocuğun elinde şeytan bitmiş bitmemiş sormadan okula alırdı. Geç de olsa nüfusa kaydettilerecek çocuk önce şeytanın kayıtlarından alınmalıydı ki aileye nakli yapılabilirdi. Ama ne yazık ki hemen olmadı Kibar'ın şeytan'a varlığını unutturması. Nüfus kaydına geç kalınca da cezadan, devlet babanın çatılacak kaşlarından korkuldu. Kibar 'ın varlığının gayri resmiliği, hayr-ı resmiliği kabul edildi.

Ablası Kehribar ve üç abisi okula gittikçe kaleme, deftere, çantaya heveslenen Kibar, her akşam babasının pos bıyığından bir şemsiyenin altında yeminler etti şeytanını kullanmayacağına. Bir tek okula gitmek istiyordu. Sağ eliyle taraklar, çubuklar çizecekti. Sayılar ve harfler sağ elinden biçimlenecekti kuran çarpıyordu ki, ezip geçsin, doğrasın, yesin yutsundu ki. Babası "bakarız" dedikçe daha da artırıyordu yeminlerin şiddetini, Allah canını alsındı ki, Allah sadece elini değil her yanını şeytan yapsındı ki. Babası en sonunda usandı ve Kibar'a inandığını söyledi. Öğretmenle konuşacaktı. Durumu bir şekilde açıklayacaktı ki bu bir şekil de saklayacak demektir. Kafa kağıdı olmadan da onu okula aldiracaktı. Çünkü kızı iyi niyet göstermişti, dirayetiyle şeytanı mini minnacıkken alt etmişti. Bu açıklamanın karşısında Kibar'ın dudağının iki ucu ayrı yöne yöneldi. Okula gideceği için bir tarafı yukarı çekildi, hiç nüfus cüzdanı olmayacağını anladığı için öbür yanı aşağıya itildi. Halbuki hayal edilenin tersi oldu zamanla. Yani bir kafa kağıdı oldu ama okula gitmedi. Çünkü okula başlayacağı yaz geleceği tahmin etmek konusunda tembelleşmesi gerektiğini öğrendi.

O yaz kurban bayramı için tüm varlığı tescilli çocuklar gibi ona da pazardan baskılı tişört, entari ve bağcıklı ayakkabı alınmıştı. Kehribar'ınkilerin küçüğünden o da giymişti. Aralarında tek fark kalmıştı. Ablası Kehribar'ın iki yıl geç alınmış olsa da kafasının kağıdı vardı. Onun kafasının memur adamlar tarafından çekilmiş resmi yoktu sadece. Üç abisi daha şanslıydı. Abilerinin her şeyi vardı. Onlar bu bayram babalarıyla birlikte bahçede kurban edilecek davarı kesip yüzeceklerdi bile. O kadar çoktu her şeyleri. Onlar kurbanı

keserken, anası da diğer kadınlarla bir mezarlığa gidecek, dönüşte de bilmem ne dedenin yatırına uğrayıp, dua edip, suyundan alıp gelecekti. Tüm Çallidere sakinleri gibi evlerini dedenin suyuyla böcekten korumaya devam edeceklerdi. Çünkü o dedenin suyu bilmem ne menem böcekleri kovuyordu. Evin köşküsünden aşağıda kendi elleriyle beslediği keçinin boğazı gövdesinden bıçakla ayrılırken çırpınısını izlerken midesi bulandı ve kan fışkırdıkça Kibar'ın safrası fışkırdı ağzından. Aynı manzarayı seyreden Kehribar'ın dizinin dibine yığıldı. O sırada bir kadın koşarak kollarıyla kulaçladığı, ayaklarıyla teptiği yolu nefes nefese bitirip kapıyı açtı. "Yetişin kene soktu" diye bağırdı. Yetişin orda. Yetişin bilmem ne. Anasından söz ediliyordu. Adı zikredildi iki kesik cümle arası durup durup. Zeliha, bilmem ne, Zeliha, bilmem ne, Zeliha. Bilmem ne bela bir hayvan Kibar'ın anasını sokmuştu. O hayvan her neyse dev boynuzlarıyla, iri cüssesiyle gelip anasını boynuzlarına takıp savurmuştu. Anasının kan revan içinde, boynuzlar kadar koca delikli vücudu gözünde canlanınca yarım baygınlığını tamamladı Kibar. Ayılınca ağlaşmalar, ağıtlar doldu eve ve anasının ruhuyla bir yükseldi göğe. Oradan söne söne inip ağıtlar ve anası, kazılan çukura girdiler ve erkekler üstünü toprakla örttüler. İki gün sonra Kibar hala anasının gelmesini bekleyen yüzülmüş kelleyi gördü bahçedeki taşın üstünde. Sıcaktan kurtlanan kelleyi görüşünün üstünden üç saat geçmişti ki sininin üstündeki bakır çanakta aynı kellenin haşlanmış halini gördü. Anasının kellesi aklına geldi. Aklına gelen resimde anasının güzel beliklerinin arasında, siyah gözlerinin yuvasında hep kurtlar vardı toprağın altındayken. Önüne gelen anasının kellesiydi belki. "Yemeyeceğim" dedi. Ölü yemeğini yememeyi de şeytan dedirtmişti. Babası öyle dedi. Ağabeyleri de başıyla babasını onayladı. Nasıl da sesi duyulmadan söylemeyi beceriyordu bu şeytan her şeyi. Zorladı kendini ama yiyemezdi. "I" dedi Türkçede bulabildiği, bilebildiği en kısa hayırla. Babası öfkelenip boynuna kazık gibi çaktı ellerini. Yedi yaşındaki ense kökünü sıkıp "yiyeceksin" dedi. O acıdan kurtulmak isteyen Kibar alelacele kaşığa davrandı ve kaynar tasa batıp çıkan yüzünden akan kurtlu kelle suyu izin verince gördü sol eliyle tuttuğunu kaşığı. Şeytan onu en savunmasız anında yakalamıştı ve sadece ense kökünün acısıyla kurtulabileceken yüzünün yanmasına sebep olmuştu. İç organlarını birbirine yapıştıracak bir kasırğa çekti burnundan ve kasırgayı ciğerinden ağlayarak boşalttı. Ağabeyleri ağlayarak kurtuluşu olamayacağını kanıtlayacak bir dayak düzeneği kurdular. Bilmem kaç yerinde, bilmem kaç tekme ve bilmem kaç çeşit darbeyle morardı, karardı, kırmızılandı minnacık vücudu. Sofranın kalmayan tadını bırakıp çıktılar, bir tam üç tamlanacağını kanıtlamış adam. Arkalarından Kehribar kaldırdı yerden çiroz Kibar yavrusunu. Sıcak sularda yıkadı temizledi kırmızılarını. Ama resmin geri kalan renklerini silemedi. Divana denk gelmemiş açılan gözüyle kendini aynada gördü Kibar son kez. Resmen koyamadıkları adını resmen değiştirmişlerdi evin erkekleri. İyi ki kafa kağıdı yoktu. Olsaydı da ismi, o gün çirkinleşmiş suretiyle belki her şey olabilirdi ama Kibar asla. Diğer gözünü de kapadı. Bir daha hiç dünyaya açmadı. İyileşti yaralar. Kendini onardı taze kemikler. Evin erkekleri sakinledi. Ama Kibar asla gözlerini dünyaya açmadı. Çünkü kapanan gözü ona görmek kadar görmemeye de hakkı olduğunu söyledi. Belki konuşan şeytandı. Onu seven, ona rahatlık vadeden şeytan. Gördüğü son yaşantı budur. Kibar körlüğü seçti bilerek ve isteyerek. Hiç merak etmedi düzelenleri ve düzelecek olanları, güzeli ve çirkinini, dünyayı bütünüyle görmeyi reddetti. Çünkü insanlar o kadar engebeliydi ki onların düşüncelerinde gezerken engelli oluyordu insan. İnsanların zihinleri o denli sakattı ki kapanan gözler bazen daha sağlıklıydı. Her yol denendi gözlerini açsın diye. Babası ve ağabeyleri özür bile diledi. Hatta anasının nüfus kağıdını hediye etti babası. Böylece hem kafa kağıdı olacak hem de anasından bir yadigar kalacaktı kendisine. Babası anasının nüfus cüzdanını vererek otuz sekiz yaşında bir kız, üç oğlan anası olacağı otuz bir yılı bahşetmişti Kehribar'a çirkin yüzünün karşılığı; ama olmadı. Son olarak görmezse okula gidemeyeceği söylenip buna rağmen Kibar gözlerini açmayınca, herkesçe çarenin tükendiği tescillendi ve kimse bir daha bunu istemedi. Böylece Kibar kendi yokluğuna katkıda bulunarak ilk defa insiyatif kullandı. Kendi yokluğuna en çok o inandı. Kehribar da bu çok erkekli ailenin tek kızı oldu. Çünkü sol elini ve gerisini çekti her şeyden Kibar. Böyle bilmem kaç yıl geçti ki, babası Almanya'ya yerleşmek için gerekli belgeleri ve parayı temin edenleri yollama vaadinde bulunan Ankara'da bir büroya gidip gelirken sahte evlilik yapacağı Alman vatandaşı bir kadının tutarını karşılayacağı parayı, çiftçiliğiyle ve sattığı tarlalarıyla denkleştirdi. Oğullarını götürmek için de maddi gücünü, kızını evlendirerek itibarını tüketti. Böylece hiçbir şeysiz her şeye doğru yolculuğa çıktı. Kehribar yetişince salıvereceğini vaat ettiği kız kardeşi Kehribar'la birlikte gelin oldu. Kehribar'ın çeyiziydi Kibar ve rahatsız etmeyecek kadar varımsı olduğundan yadırganmadan kabul gördü yeni kurulan yuvada. Altı yıl gelmeyen Kehribar'ın oğlu Kadri de diğer insanlar gibi Kibar'ın yetişmesini reşit olmasını bekledi. Kibar tüm yetişilecek yerlere fiziken ve ruhen ulaşıp yetişkin olunca, Kadri anne rahmine onca çabadan sonra tam çabalamayacağı kestiklerinde bir hikmet olarak yerleşti. Doğduğunda da teyzesine nereye ne olarak nasıl yerleşeceğini işaret etti. Tam herkes kara kara düşünüyordu, en çok da Kehribar, Kibar nereye neyle nasıl gidecek diye ki Kadri ateşlenip susmadığı bir gece,

Kibar onu kucağına aldı sıcacık elleriyle. Anasının aksine soğukkanlı, sirkeli suya batırdığı bezle yumuşacık eliyle yoklayarak Kadri'nin bulduğu her et parçasını sildi. Evin ezberlediği koridorundan kusursuzca, sendelemen, beş gözlü bir insan gibi banyoya geçti ve soğuk suyla bebeği çırpı. Boğazı yırtılan bebeğin ağzına şekere buladığı emziği verdi. Pembe yumuşak insanımsı sırtını ayasıyla ova ova kucağında uyuttu Kadri'yi. Telaşlı ana babanın tedirgin bakışlarına rastlamadan, sözlerine aldırmadan... Böylece kendine verilen kafa kağıdının hakkını verdi. Ona bahşedilen otuz bir yılın ve dört çocuğun gerçek mi yalan mı olduğu konusunda Kehribar bile şüpheye düştü o geceyi yaşarken. Böylece iki bacı karar verdiler Kibar'ın bakıcı olabileceğine. Kibar'ın aklına yattı besleme olmamanın yolunun beslemek olduğu. Yalnız insanların gözünde sebepsizce niteliğini düşürüyordu kör olmak. Buna rağmen Kibar gözlerine çektiği mili milim oynatmamaya kararlıydı. Kör ailelerin çocuklarına bakıcılık yapardı. Böylece körler birbirlerinden şikayetçi olmaz, aynı şeylere şikayetlenirlerdi. Bu da aralarındaki bağı güçlendirir, yerini sağlamlaştırırdı. Nitekim öyle oldu. Komşunun internetten anlayan oğlu yardım etti. Kibar iş bulup evini ayırdı. Bir internet sitesine verdikleri ilanla bakıcı arayan kör bir ailenin gören çocuklarını üç yaşından altı yaşına getirdi. Yetiştirdiği çocuk tam okula gideceği çağda, çubuklar ve taraklar çizebileceği, çanta ve kalem sahibi olabileceği yaşta Kibar yerini okula , içinde kalan hevesleri büyüttüğü çocuğa devretti. Bu sırada yeni bir çocuk arıyorlardı ki Kehribar temizlik yapmak için gideceği Suna Hanım'a söylediği saate yetişemediğinden aceleyle apartmana girecekken birden direktte asılı "bakıcı aranıyor" ilanını gördü. Sabah esintisinde sallanan ilanın sahibinin isminin ve telefon numarasının yazılı olduğu onlarca yaprakçıktan birini çekip aldı. Kehribar, Kibar'ın nasibini çantasına attı ve Kibar beş yaşındaki Elçinle böyle tanıştı.

Elçin Kibar'ın uykusunu çok sevmiştir. Duyarak uyuması onu güzel yapıyordu. Bıyıklarını görmediği için almaması, saçlarının rengi farketmeyeceği için boya sürmemesi, giydiğinin önemi olmadığı için temiz olmasının yetmesi güzeldi. Bir tek Kibar'ın hayal kurup kurmadığını merak ediyordu. Elçin onun ne zamana kadar gördüğünü, neden görmediğini merak bile etmemiştir çünkü o zaten böyle yaratılmalıydı. Başka türlü olsa çirkin olurdu. O zaman elleri böyle damarsız ve kemiksiz dokunmazdı. Dokunmak onun iyileştirici yanıydı. Sadece Kibar'ın her insan gibi hayallere ihtiyacı olduğuna emindi. Hayal kuruyor muydu? Sorunun karşılığında kurduğunu öğrendi. Kibar aynı zamanda bir görüntüleme sanatçısıydı. Duyduğu seslere, senkrona uygun olarak görüntüler ekliyordu. Hayal ettiği ağız hareketlerinin bitişiyle seslerin bitişi denk getirmeye çalışıyordu. Duyduğu herkesi istediği gibi giydireyor, istediği boyda ve kiloda biçimlendiriyordu. İnsanların benlerinin yerini, kırışıklarının adedini ve çizilişini, tiklerini, triplerini tayin ediyordu. Ve hayal ettiği insanların çoğu solaktı. Sağ ellerini kullananlar genelde diğerlerine nazaran az sevdikleriydi. Bunları duydukça Elçin onu kendi yaşındakiler gibi görüyordu ve diğer çocuklardan daha şanslı olduğunu düşünüyordu hep. Bir çocuk için şanslı olduğunu düşünmek iyi bir hayat başlangıcıydı. Başlangıçları kutlamayı da yılbaşlarında öğrenmişti. Yılbaşlarında hissedilen nedensiz mutluluktan Kibar. Kibar'ın sol eliyle göğsündeki öksürüğü dağıtan ferahlatıcı merhemi kaburgalarıyla içerken bunları düşünürdü hep.

Onların bu halini izlemek normalde bir anneyi panterleştirirdi. Ama Esmâ her seferinde aynı merhemlin evliliklerine sürüldüğünü düşünerek iyice anneleşiyordu serpiştiği koltuğunda. Esmâ'nın çalışmamaktan, kocasına anlatacak bir şey bulamamasından, kocasına ulaşamamaktan ateşlenen mavi alevini kısıp da aynı eldi. Sanki kocasıyla ikisi çok uzaklarında, göremedikleri bir kazadan dolayı trafikte durmuşlardı ve uzun zaman önlerindeki ilerlemediği için onlarda ilerleyememişlerdi. Elçin'in annesi bir gidip bir gelen kocasının anlarını yakalamaya başlamıştı. Anlar karaborsaya binip kıymetlenince, daha çok an kazanmak için bir bakıcı tutmaya karar vermişlerdi. Kibar'ı gördükleri an tereddüt etmişti Esmâ. Ama Elçin deneme süresinde ona suda yüzen gemisini gösterememiş ama duyurmuştu ve Kibar duyduğu gemiye tayfaların ve kaptanın sesini ekleyebilince Esmâ da efsanesine inandı Kibar'ın. Hepsini için boş olan gemi onun için dolu olunca eksilen duyunun diğer duyulara eklenmiş olması her üç aile bireyini de derinden etkiledi. Kibar'ın kalmasına izin verildi önce yediye kadar, sonra yatana kadar, sonra hepsinin duyularını tamamlayana kadar.

Bunları düşünüyordu Kibar hafif nemli çimenlerin üstünde Elçin'le ikisinin sandviçlerinin bulunduğu piknik sepetinin yanına uzanmış hafif esintinin üzerinde gezmesine izin veriyordu. Temiz havayı dolaştırıyordu bir yandan hem vücudunun hem geçmişin damarlarında. Böylece temizleniyordu. Esmâ minicik parmaklarıyla çekiştirirken ayıldı geçmişinden. Elçin kiloş eteğini bir o yana bir bu yana sallayarak şarkılı sesiyle " Kibar haydi koşalım. Korkar mısın koşmaktan? Korkma hiçbir şey yok önümüzdeki kır halısında" diyordu. "Korkmam" dedi Kibar. Sol elinin sandığına Elçin'in sağ elini sığdırdı. Ayaklandılar tek hamlede. Yanmaya

hazır odunlara benzer bacak kemiklerinin üzerinde kaskatı durdular aıkalana karşı.Gökyüzüne dalmış gibi pamuksuydu ayaklarının altında dünya. Kořtular, koştular, koştular kıkırdaşarak. Hızlı, daha hızlı, en hızlı... Dört ayağı birbirini ahenkle takip eden seri bir hayvan gibi mesela, nehir de yol alan ve keyifle sürtünmeye hazır bir taş gibi, karanlığı dağıtmaya akan bir ışık gibi, ortalığa zevkle yayılan bir soba sıcaklığı gibi, kalp kapakıklarından kurtulup kılcallara yayılan kan gibi, uykuya çağlayan mutlu bir rüya gibi... Sonunda yuvarlanarak yan yana, soluk soluğa yattılar ve göğe yüzlerini açtılar. “Korktun mu?” diye sordu Elçin. “Neden korkacak mışım?” dedi Kibar. Neden korkacak mışım? Dođada, dünyada engel olur mu? Engel insanların kafasında. Burada kimse yok ki ikimizin özgürlüğünden başka. Ve Elçin’i çekti hızlı yürek atışlarının sahiline, kapalı göz kapaklarının siyah perdesine de onun ılık gülüşünü yerleştirdi.